

ODPADY

ELEKTRONICKÝ NEWSLETTER ODBORNÉHO MĚSÍČNÍKU ODPADY

ČÍSLO 1 / 16. 1. 2013

ÚOHS uložil pokutu 100 mil. Kč za kartel v odpadech

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) uložil pokutu téměř 100 mil. Kč za kartel v odpadovém hospodářství. Nejvyšší pokutu 41,7 mil. Kč má zaplatit AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o. Pokuty dostaly dále .A.S.A., spol. s r.o., van Gansewinkel a SITA CZ a.s. Firmy si podle ÚOHS rozdělovaly trh především prostřednictvím manipulace s výběrovými řízeními. Verdikt obsahující zákaz plnění protisoutěžních dohod i sankce je pravomocný, řekl předseda ÚOHS Petr Rafaj.

Společnosti se proti verdiktu ÚOHS nebudou bránit u soudu a pokuty zaplatí. „Považujeme za nutné zdůraznit, že nešlo o systémové pochybení, ale pouze o ojedinělé selhání zaměstnance společnosti,“ řekla ČTK mluvčí .A.S.A. Marie Mocková. Pochybení přiznala i firma van Gansewinkel. „Jsme si vědomi určitého pochybení bývalého managementu, jehož členové už v naší společnosti nepracují. Firma se distancuje od podobných praktik nekalé soutěže,“ uvedl mediální zástupce van Gansewinkel pro ČR Václav Friedmann.

Společnost SITA CZ s rozhodnutím ÚOHS nesouhlasí, do soudního sporu ale nepůjde. „Jsme přesvědčeni, že jsme se protiprávního jednání vytýkaného ze strany ÚOHS nedopustili. Máme řadu výhrad ke skutkovým i právním závěrům ÚOHS, které jsme úřadu sdělili formou námitek a úřad je má založeny ve spise,“ uvedl mluvčí SITA CZ Jan Hlaváč. Vedení SITA se rozhodlo využít možnost ukončit správní řízení formou narovnání. „Chceme se

vyhnout vleklému soudnímu sporu, jenž by neúměrně vytěžoval management společnosti a měl další negativní dopady na chod společnosti,“ řekl Hlaváč.

Ani vedení společnosti AVE CZ nebude proti rozhodnutí ÚOHS podnikat žádné právní kroky a verdikt úřadu respektuje. „Výtky ÚOHS se týkaly několika jednotlivých případů, v žádném případě nejde o systémové pochybení. Společnost AVE CZ s ÚOHS po celou dobu řízení spolupracovala na objasnění celé záležitosti,“ řekla mluvčí AVE CZ Jana Vondráková. AVE CZ kvůli výtkám antimonopolního úřadu

znovu proškoli zaměstnance, kteří mají na starosti obchodní záležitosti.

Antimonopolní úřad odhalil zakázané dohody na základě vlastního šetření. V září 2010 zahájil správní řízení se společnostmi .A.S.A., SITA a van Gansewinkel. V roce 2011 bylo správní řízení rozšířeno o firmu AVE. „V rámci vyšetřování jsme zjistili, že uvedení soutěžitelé si mezi lety 2007 a 2011 (SITA a van Gansewinkel pouze v letech 2008 až 2010) prostřednictvím vzájemných kontaktů a výměny informací rozdělovali zákazníky, když mezi sebou koordinovali svůj postup ve veřejných zakázkách v oblasti nakládání s odpady, respektive údržby komunikací,“ uvedl Rafaj.

Dohody neuzavírali všichni účastníci řízení současně, šlo o šest dvoustranných dohod, které se vázaly k zákazníkům a zadávacím řízením v odpadovém hospodářství, u .A.S.A. a AVE i k zakázkám na údržbu komunikací.

Za kotlíkovou dotaci v Moravskoslezském kraji je už 185 kotlů

Už 185 lidí v Moravskoslezském kraji vyměnilo své staré kotle na tuhá paliva za nové nízkoe emisní kotle šetrnější k životnímu prostředí. V nadcházejícím roce by tak podle odhadů odborníků mohlo do ovzduší uniknout až o 18,5 tuny prachu méně. S nákupem ekologického kotle lidem pomohla tzv. kotlíková dotace. O příspěvek kraje a ministerstva životního prostředí si mohou žádat od loňského února, řekla mluvčí krajského úřadu Petra Špornová.

Když loni projekt začal, zájem lidí byl tak obrovský, že hned první den musel kraj příjem žádostí pozastavit. Někteří lidé u krajského úřadu v zimě čekali i několik hodin před jeho otevřením. Kraj tehdy přijal 562 žádostí, vyhovět však mohl jen 333 zájemcům, protože na dotace bylo vyčleněno 20 mil. Kč a žadatel dostal příspěvek 60 tisíc Kč. „V současné době se kotle vyměňují. Ke konci minulého roku proplatil Moravskoslezský kraj a Státní fond životního prostředí 161 kotlů,“ podotkla Špornová. Kraj se rozhodl, že bude v projektu pokračovat a loni v červnu vyhlásil další výzvu. Tentokrát bylo připraveno 40 mil. Kč, ale příspěvek se snížil na 40 tisíc Kč. „Krajský úřad přijal zhruba 950 žádostí o dotaci, z nichž 83 bylo vyřazeno kvůli nesplněným podmínkám,“ doplnila Špornová s tím, že za peníze z této výzvy bylo zatím vyměněno 24 kotlů.

Dalších 40 mil. Kč se na projekt uvolnilo loni v listopadu, příspěvek zůstal 40 tisíc Kč. Kraj nyní stále přijímá žádosti občanů, zatím této možnosti využilo dalších 120 domácností. Žádosti o dotaci

(Pokračování na stránce 2)

V časopise ODPADY 1/2013

mimo jiné najdete:

- TÉMA: Skládkování
- Zákon o veřejných zakázkách komplikuje praxi
- Co přinese ISPOP v roce 2013
- Spalování odpadů a ovzduší
- Termická desorpce – šance pro laguny

Předplatné si zajistíte na

<http://predplatne.economia.ihned.cz/>

Ukázkové číslo ZDARMA

si objednejte na:

<http://predplatne.ihned.cz/predplatne/zkouska.php?tit=OD&pref=1>

Vláda schválila politiku životního prostředí do roku 2020

Vláda schválila státní politiku životního prostředí pro roky 2012–2020, plyne z informací ČTK. Prioritami materiálu jsou nižší úroveň znečištění ovzduší, pokles množství rizikových látek z dopravy či zlepšování stavu vod. Dokument, jehož původní verzi resort životního prostředí vládě předložil už loni v září, směřuje k zajištění zdravého a kvalitního životního prostředí. Úřad jím chce přispět i k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí, včetně těch, které přesahují hranice státu. Množství rizikových látek v ovzduší, z nichž za nejškodlivější pro lidi považuje ministerstvo suspendované částice PM10 a benzo(a)pyren, chce resort snižovat i pokračováním některých stávajících dotačních programů. Jeden z nich, při němž se vyměňují staré kotle v domácnostech za přístroje s lepšími emisními limity, byl např. spuštěn v Moravskoslezském kraji. V rámci 36. výzvy Operačního programu Životní prostředí, která je primárně určena velkým průmyslovým podnikům a jejich projektům na zlepšování kvality ovzduší, má pak být do roku 2015 v tomto kraji proinvestováno 5,7 mld. Kč.

Vedle snižování množství nebezpečných látek z ovzduší a dopravy patří mezi další priority úřadu pro období příštích sedmi let zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu, prevence a omezování vzniku odpadů a podpora jejich využívání jako náhrady přírodních surovin nebo energetické úspory.

Pražané vyhodí až 300 tisíc vánočních stromků, do popelnic nepatří

Pražské služby očekávají, že Pražané letos po Vánocích vyhodí více než 300 tisíc vánočních stromků, přibližně stejně jako loni. Ideální je stromek postavit vedle nádob na směsný odpad, odkud jej Pražské služby odvezou. Odvoz stromků poběží až do konce února.

(Pokračování ze stránky 1)

je možné podávat do letošního 28. června. „Podíl malých zdrojů (znečištění) na celkové bilanci prachu v kraji roste. Výměna jednoho kotle znamená úsporu emisí prachu v objemu až 100 kilogramů ročně,“ připomněl hejtmán Miroslav Novák. Dodal, že investice do lokálních topenišť jsou ekonomicky výhodné, neboť každá vynaložená koruna je pětikrát efektivnější než u průmyslové investice a na zlepšení kvality ovzduší se projeví okamžitě.

Moravskoslezský kraj má nehorší kvalitu ovzduší v zemi. Kromě průmyslových podniků a dopravy se na znečištění ovzduší významným způsobem podílejí právě domácnosti. Tzv. kotlíkové dotace jsou společným programem Moravskoslezského kraje a ministerstva životního prostředí, které se o jeho financování dělí rovným dílem. Tuhými palivy topí v Moravskoslezském kraji zhruba 55 tisíc domácností, které jsou rozmístěny na malé ploše. Peníze na nový kotel se lidem propílačejí zpětně a celý proces trvá zhruba devět měsíců.

Temelín loni vyrobil rekordních 15 miliard kWh elektřiny

Jaderná elektrárna Temelín loni vyrobila 15,302 mld. kWh elektrické energie, tím překonala o 1,388 mld. kWh dosud nejvyšší výrobu z roku 2011. Plán roku 2012 elektrárna splnila na 101,08 %. Od zahájení provozu v prosinci 2000 vyrobil Temelín 135,071 mld. kWh elektřiny, řekl ČTK mluvčí elektrárny Marek Sviták. Pro dosažení nejlepších výrobních výsledků ve dvanáctileté historii elektrárny bylo vedle plynulého a bezpečného provozu důležité dodržení délky odstávek pro výměnu paliva v reaktoru. V součtu za oba bloky odstávky trvaly 95 dní, což je v porovnání s plánem o šest dní méně.

„Oproti roku 2011 snížila elektrárna neplánovanou ztrátu na výrobě. Hodnota 0,7 % je druhá nejnižší v historii a pětikrát lepší než světový průměr. Právě udržení neplánovaných výrobních ztrát pod dvěma procenty a zvládnutí obou odstávek do sta dní bylo důležité pro výrobu 15 mld. kWh elektrické energie a splnění cíle projektu Bezpečně 15TERA, který elektrárna zahájila v roce 2007,“ uvedl mluvčí. Letos elektrárna Temelín plánuje vyrobiť 15,388 mld. kWh elektřiny. V plánu mají energetici dvě odstávky pro výměnu paliva s celkovou délkou 97 dní. První bude zahájena začátkem května na druhém bloku a v polovině července bude odstaven první blok. Loni Temelínem vyrobená elektřina pokryla pětinu české spotřeby. Jižní Čechy by s elektřinou z Temelína vydržely téměř čtyři roky, jihočeským domácnostem by stačila na 13 let.

Jaderná elektrárna se připravuje na plánovanou dostavbu třetího a čtvrtého bloku. Definitivního vítěze tendru by energetická společnost chtěla znát do září 2013. Do konce příštího roku by pak chtěl ČEZ uzavřít smlouvu s vítěznou společností. Vítěz tendru by měl v Temelíně vystavět třetí a čtvrtý výrobní blok. Tím by se výkon elektrárny ze současných 2000 megawattů více než zdvojnásobil. Hodnota zakázky se odhaduje na 200 až 300 mld. Kč. Dostavba Temelína by měla být dokončena nejpozději v roce 2025.

Týden vědy, výzkumu a inovací pro praxi a odpady

Ve dnech 15. až 19. 4. 2013 se v Koutech nad Desnou v Jeseníkách uskuteční

Týden vědy, výzkumu a inovací pro praxi.

Pod tímto novým zastřešujícím názvem se skrývá trojice již zavedených odborných setkání, a to 22. chemicko-technologická konference APROCHEM (15.–17. 4.), 8. ročník symposia Výsledky výzkumu a vývoje pro odpadové hospodářství ODPADOVÉ FÓRUM 2013 a 4. ročník konference Výsledky výzkumu, vývoje a inovací pro obnovitelné zdroje energie OZE 2013 (obě 17.–19. 4.).

Vzhledem ke společnému organizátorovi se lze zúčastnit všech tří konferencí při zaplacení jediného konferenčního poplatku.

Na symposiu ODPADOVÉ FÓRUM 2013 (17.–19. 4.) budou prezentovány výsledky výzkumů v oblasti nakládání s odpady, prevence vzniku odpadů, sanace ekologických zátěží a v dalších souvisejících oborech formou srozumitelnou a přínosnou široké odborné veřejnosti. Na akci se mohou zástupci podnikatelské sféry a veřejné správy seznámit s výzkumnými tématy a projekty, na nichž se v ČR a SR pracuje. Představitelům výzkumné obce setkání umožňuje poznat potřeby reálného „odpadářského života“ a případně navázat spolupráci.

Mediálním i odborným garantem symposia je odborný měsíčník ODPADOVÉ FÓRUM (www.odpadoveforum.cz) a elektronický recenzovaný časopis WASTE FORUM (www.wasteforum.cz).

Symposium se koná v rámci cyklu odborných odpadářských setkání ODPADOVÉ DNY 2013.

-pro-

Tematika symposia:

- Systémové otázky OH
- Nebezpečné odpady
- Stavební a minerální odpady
- Biodegradabilní odpady
- Sanace ekologických zátěží
- Materiálové využití odpadů
- Energetické využití odpadů
- Kapalně odpady a průmyslové odpadní vody
- Odpadní plyny a čištění spalin

Dotazy k symposiu ODPADOVÉ FÓRUM a přihlášky příspěvků: symposium@cemc.cz,
informace ke všem třem akcím: www.tretiruka.cz/konference.

Vánoční stromky zužitkuje firma do kompostu

Vánoční stromky, které obyvatelé ostravských sídlišť vyhazují ke kontejnerům, zužitkuje městská společnost OZO Ostrava jako kvalitní biologicky rozložitelný materiál. Firma, jež se v krajském městě stará o odvoz a zpracování odpadů, použije stromky například do kompostu.

Sokolov má nový sběrný dvůr, stál přes 21 milionů korun

V Sokolově dokončili výstavbu nového sběrného dvora. Vznikl v areálu městských technických služeb Sotes s pomocí dotace z ministerstva životního prostředí. Celkové náklady na stavbu dosáhly 21,5 mil. Kč. Do sběrného dvora mohou obyvatelé města ukládat nebezpečný nebo velkoobjemový odpad bezplatně. Firmy nebo lidé odjinud musí za uložení odpadu zaplatit poplatek.

Terea chce v Chebu postavit spalovnu odpadu

Napůl městská společnost Terea chystá v Chebu stavbu spalovny odpadu. Měla by jednak snížit náklady na likvidaci odpadu, ale také přispět k udržení ceny tepla ve městě. Pokud se ukáže záměr jako ekonomicky rentabilní a projde schvalovacím procesem vlivu na životní prostředí, mohla by stavba začít už na konci letošního nebo na začátku příštího roku, řekl jednatel firmy Terea Steffen Zagermann. Se stavbou souhlasí i vedení města, které má ve společnosti Terea padesátiprocentní podíl.

Podle starosty Pavla Vanouška by závod na energetické využití odpadu neměl mít žádný významný dopad na životní prostředí. „Celý záměr chceme také prodiskutovat s občany,“ uvedl Vanoušek.

Podle Zagermanna by spalovna měla maximální kapacitu 20 tisíc tun odpadu ročně. Celé Chebsko nyní produkuje zhruba 32 tisíc tun odpadu za rok, město Cheb pak kolem 7500 tun. „Stavba by se dělala etapově. Odhadované náklady by byly asi 200 mil. Kč,“ řekl Zagermann.

Průzkum pro jaderné úložiště na Žďársku bude vyjednávat Diamo

Geologický průzkum pro trvalé úložiště jaderného odpadu na Žďársku začal pro stát vyjednávat státní podnik Diamo. V tomto regionu má závod s uranovým dolem. O průzkumu s obcemi dosud jednala Správa úložišť radioaktivních odpadů. Uzavření mandátní smlouvy s Diamem potvrdila mluvčí správy Tereza Bečvařiková. Podle oslovených starostů tím zřejmě padá i připravený návrh smlouvy o spolupráci se správou úložišť.

Správa úložišť uzavřela mandátní smlouvu s Diamem na základě rozhodnutí ministerstva průmyslu a obchodu. Týká se zajištění všech náležitostí souvisejících s podáním žádosti o stanovení průzkumného území v lokalitě Kraví hora, uvedla Bečvařiková.

Od zapojení Diamu si prý ministerstvo slibuje urychlení procesu, protože tento podnik působí v lokalitě desítky let. Má tak detailní znalosti prostředí i specifik soužití obyvatel s provozem, který se zabývá radioaktivním materiálem.

EK: ČR může přechodně přidělovat povolenky na CO₂ zdarma

Evropská komise schválila plán Česka přidělovat po určité přechodné období povolenky na vypouštění emisí skleníkových plynů zdarma v rámci modernizace české energetiky. Poskytnutí prostředků v objemu 1,878 mld. eur je podle Bruselu v souladu s unijními pravidly pro státní pomoc. Ministerstvo životního prostředí (MŽP) rozhodnutí komise uvítalo. „Investice, s nimiž se počítá v českém i maďarském plánu, oběma členskými státy umožní diverzifikovat jejich zdroje pro výrobu elektřiny a přispět k rozšíření vnitrostátních trhů s energií,“ uvedl v prohlášení eurokomisař pro hospodářskou soutěž Joaquín Almunia. Modernizace energetické infrastruktury a další navržené kroky podle komise přispějí k liberalizaci trhů s energií, zvýšení bezpečnosti dodávek i snížení emisí. Projekty, kterých se podpora formou přidělování volných povolenek týká, zahrnují třeba budování nových zařízení na biomasu a plyn. Největší výrobce elektřiny v ČR, tedy společnost ČEZ, by měla z této sumy získat asi 30 %, tedy zhruba 700 mil. eur (17,6 mld. Kč). Loni tržní podíl firmy činil 70 % a očekává se, že do roku 2020 se sníží na 67 %. To umožní vstup nových účastníků na trh, uvedla EK ve svém zdůvodnění.

„MŽP rozhodnutí EK vítá a věří, že schválený plán investic, na jehož základě budou přidělovány emisní povolenky na výrobu elektřiny, výrazně přispěje k celkové modernizaci české energetiky do roku 2020. Očekáváme, že s touto modernizací samozřejmě dojde i k výraznému snížení dopadů výroby elektřiny na životní prostředí,“ sdělil ČTK mluvčí ministerstva Matyáš Vitík.

Spokojenost dal najevo také Svaz průmyslu a dopravy ČR. „Rozhodnutí EK hodnotíme pozitivně. Firmám v energetickém sektoru to umožní věnovat více prostředků na tolik potřebné investice do modernizace,“ reagoval ředitel Sekce hospodářské politiky svazu Boris Dlouhý.

Vláda schválila limity pro nebezpečné látky v elektrozařízeních

Vláda schválila nařízení, které by mělo omezit používání nebezpečných látek v elektrických zařízeních. Na svých internetových stránkách o tom informoval Úřad vlády. Schválené nařízení stanovuje maximální limity pro obsah rtuti, kadmia, olova a dalších látek v elektrických zařízeních. Norma se týká všech elektrických výrobků s horním limitem napětí 1000 voltů u střídavého a 1500 voltů u stejnosměrného proudu. Podle nařízení by výrobky uváděné na trh směly obsahovat nejvýš 0,1 % olova, 0,1 % rtuti, 0,01 % kadmia, 0,1 % šestimocného chromu, 0,1 % polybromovaných bifenyly (PBB) a 0,1 % polybromovaných difenyletherů (PBDE). Nařízení zároveň požaduje, aby elektrická zařízení uváděná na trh nesla evropské označení o shodě CE. Označení dokládá bezpečnost elektrického zařízení a prokazuje, že je výrobek vhodný ke stanovenému účelu a nebude mít negativní vliv na své okolí.

Podle důvodové zprávy předložené ministerstvem průmyslu a obchodu nařízení přinese dodatečné náklady státnímu rozpočtu 550 tisíc Kč ročně. Peníze budou třeba na činnost České obchodní inspekce, která bude dodržování nařízení kontrolovat.

Spalovna u Plzně je nejlépe připravená ze všech v ČR

Připravovaná spalovna komunálních odpadů v Chotíkově u Plzně je nejlépe připraveným projektem z několika plánovaných zařízení na energetické využití odpadu v ČR. Projekt za 2 mld. Kč má velkou šanci získat až čtvrtinu dotací z EU. Zastupitelům Plzně to řekl první náměstek ministerstva životního prostředí (MŽP) Martin Frélich. Zastupitelé budou 24. ledna schvalovat, zda má městská teplárna spalovnu stavět, případně i bez podpory EU. „Z pohledu MŽP má projekt má velkou šanci na dotaci EU. Důvodem je dlouhodobá příprava, která trvala více než dva roky. Byla předjednána s Evropskou komisí (EK). Veškeré dotazy byly zodpovězeny, argumenty, jež zpochybňovaly některé věci, byly vyvráceny. Žadatel udělal maximum a projekt je připraven k realizaci,“ uvedl Frélich.

Ministr Tomáš Chalupa bude v příštích dnech jednat v Bruselu s komisařem EK pro regionální politiku Johannesem Hahnem. „Oznámí mu, že projekt oficiálně předkládáme na EK ke schválení,“ řekl Frélich. Kromě plzeňské spalovny poveze do Bruselu projekt spalovny v Komořanech.

Ekonomika spalovny v Chotíkově, která by měla být hotova v roce 2016, závisí nejvíce na cenách za skládkování, které jsou velmi nízké a obcím se tak stále vyplácí vyvázet odpad na skládky. Ředitel odboru odpadů MŽP Jaromír Manhart věří, že provoz spalovny bude vycházet dobře zejména díky změnám zákona o odpadech i plánu odpadového hospodářství. „Chceme nastavit ekonomické nástroje tak, aby podobné projekty bylo do budoucna snazší realizovat a abychom splnily základní cíl MŽP, jímž je zásadní odklon od skládkování směrem k využívání, recyklaci a energetickému využití,“ dodal.

(Pokračování na stránce 4)

V Krušných horách může vyrůst 18 větrníků

Větrné elektrárny o celkovém instalovaném výkonu 54 MW by mohly stát nedaleko Moldavy v Krušných horách. Na úřední desce krajského úřadu byl zveřejněn posudek vlivu stavby na životní prostředí (EIA), zjistila ČTK. Ministerstvo životního prostředí souhlasí se záměrem, již dříve tak učinila obec. Proti stavbě jsou někteří místní občané. Investorem je společnost EP Rewenables, jejímž jediným akcionářem je podle obchodního rejstříku EP Energy patřící Energetickému průmyslovému holdingu. Postavit plánuje firma 18 větrných elektráren, každá o výkonu 3 MW.

Od skládek ke spalovnám

Středočeský kraj uvažuje o tom, že přejde od ukládání komunálního odpadu na skládkách k likvidaci ve spalovnách. Kolik takových zařízení bude třeba vybudovat a jak budou rozmístěna, zatím nemá rozmyšleno. Jedna z prvních spaloven, která bude zkušební, má vzniknout v Mělníku. Kraj chce během ledna o situaci jednat se starosty, řekl novinářům hejtmanův náměstek pro životní prostředí Marek Semerád. Hejtmanství chce se zástupci obcí doladit návrh integrovaného systému nakládání s opady na období 2013–2022.

„Navrhujeme ustoupit od tradičních skládek a přejít na formu spalovny, která je podle nás ekologičtější i ekonomičtější variantou nakládání s odpady. Ale upozorňuji, že je to pouze idea, žádná konkrétní věc rozpracovaná není,“ uvedl Semerád. Spalovny by vybudovali soukromí investoři, kraj by ale držel ruku nad tím, kde by tato zařízení vznikala.

Středočeský kraj chce zateplit veřejné budovy

Středočeský kraj chce s pomocí programu Nová zelená úsporám zateplit desítky veřejných budov a snížit tak jejich energetickou náročnost. Mělo by se to týkat škol, domovů důchodců, muzeí a dalších zařízení. Práce jsou plánovány v roce 2015, řekl hejtmanův náměstek pro životní prostředí Marek Semerád. Do letošního března by měl být vypracován přehled zařízení, kterých se zateplování bude týkat, a určí se, která přijdou na řadu jako první. Potom kraj vyhlásí soutěž na projektanta.

Jaderné elektrárny v SR čeká modernizace

Provozovatel dvou atomových elektráren na Slovensku, společnost Slovenské elektrárne (SE), v příštích letech uskuteční dodatečné kroky na zvýšení bezpečnosti jaderných bloků. K tomuto kroku bude muset dominantní výrobce elektřiny v zemi ovládaný italským koncernem Enel přistoupit v souvislosti s národním plánem, který navazuje na výsledky evropských zátěžových testů, v nichž elektrárny v zemi pod Tatrami obstály. Elektrárny budou muset vybavit bloky např. přenosnými zdroji elektrického napájení či mobilními vysokotlakovými čerpadly k doplňování vody do parogenerátorů. Další opatření se týkají zajištění odolnosti jaderných elektráren vůči údajně málo pravděpodobným rizikům, jako např. záplavám a silnému zemetřesení. Technická vylepšení by měla být dokončena do roku 2015.

(Pokračování na stránce 4)

(Pokračování ze stránky 3)

Ministerstvo životního prostředí už nyní navrhuje, aby cena za skládkování byla od roku 2016 až zdvojnásobena na 1000 Kč za tunu. Do roku 2023, kdy by bylo skládkování v ČR téměř nulové, by se zvyšoval až na trojnásobek současné ceny. „Musí být nastaven tak, aby byl odstrašující, tedy minimálně 1500 Kč/t, což už by se mělo zařízením, jako se připravuje v Chotíkově, zcela jistě vyplácet,“ dodal.

Bionaftu pro pražskou MHD chtějí dodávat čtyři firmy

Do tendru na dodávku bionaftu pro pražský dopravní podnik se přihlásili čtyři uchazeči. ČTK to řekla bez dalších podrobností Aneta Řehková z tiskového oddělení podniku. Zakázku za zhruba 1,2 mld. Kč bez DPH vypsala dopravce loni na podzim. Podle Českého rozhlasu jde o historicky největší zakázku na nákup tohoto paliva pro městskou dopravu. Firmy se do tendru mohly hlásit do dnešního poledne, odpoledne podnik otevřel obálky s nabídkami. Zakázka by měla podle dřívějších vyjádření podniku garantovat takovou cenu bionaftu, která bude odrážet vývoj cen na mezinárodní burze.

Podle některých dopravců může být bionafta v dopravě ekonomicky výhodnější než fosilní paliva. Bionaftu na svých 66 autobusech dva roky testovala společnost Veolia Transport Teplice, za rok ušetřila asi 5 mil. Kč. Spotřeba bionaftu v Česku v poslední době mírně roste, v MHD je ale používána spíše výjimečně.

V ČR připadá téměř na každého obyvatele jeden solární panel

V Česku připadá téměř na každého obyvatele jeden solární panel. Informovala o tom společnost Aquatest, která poskytuje konzultační služby v oblasti ochrany životního prostředí. Česko tak podle ní patří mezi státy Evropské unie, které mají nejvyšší podíl solárních panelů na hlavu.

Největší množství solárních panelů je instalováno v Jihomoravském kraji, kde funguje přes 2 miliony těchto zařízení. Z pohledu okresů pak je nejvíce fotovoltaických panelů na Znojemsku, kde jich funguje téměř 600 tisíc. Nejmenší se solární panely využívají v Karlovarském kraji, kde jich funguje 66 tisíc. Na území Prahy pak je nejmenší hustota panelů na obyvatele, když na jednoho Pražana připadá 0,07 těchto zařízení.

Solárních panelů jsou dva typy. Domácnosti či obce nejčastěji využívají střešní instalace, kterými se snaží uspořít na odebrání elektřiny. Mnohem výkonnější panely se pak využívají ke stavbě fotovoltaických elektráren na polích. Většina z nich se rozšířila v letech 2009 a 2010, kdy je majitelé stavěli s cílem vydělat na výhodných výkupních cenách elektřiny.

Aquatest upozorňuje, že až doslouží solární panely, které jsou nyní v ČR instalované, vytvoří celkem 200 tisíc tun odpadu obsahujícího jedovaté látky, který bude třeba odborně zlikvidovat. Ministerstvo životního prostředí už kvůli tomu prosadilo zákon, podle kterého budou od 1. ledna výrobci solárních panelů zaplatit na speciální vázaný účet částku, za kterou bude tento panel prostřednictvím kolektivních systémů jednou ekologicky zlikvidován. U starších panelů by měli částku na jejich likvidaci odvádět ve splátkách jejich majitelé.

Dobrovolnické hnutí uklízí svět

Dobrovolníci z 96 zemí, inspirovaní nápadem estonských ekologů, uklidili v loňském roce více než 100 tisíc tun odpadků. Oznámila to v Rize Tiina Urmová, mluvčí kampaně World Cleanup, jejíž název by se dal přeložit jako „úklid světa“. Projekt běží od Afghánistánu po Venezuelu, podle webu kampaně se však Češi a Slováci dosud nezapojili. „Loni se do úklidu zdaleka nejhojněji zapojili Švédové s 675 tisíci účastníky,“ řekla Urmová agentuře AFP. Zmobilizovat se dokázalo i 322 tisíc dobrovolníků v Bulharsku či více než čtvrt milionu ve Slovinsku. Za pět let existence projektu se do planetárního úklidu zapojilo na 7,7 milionů dobrovolníků.

Nápad vznikl v roce 2008 v Estonsku, kde organizátoři z hnutí „Udělejme to“ dokázali vytvořit speciální program umožňující vyhledat a fotograficky zdokumentovat 11 tisíc nelegálních skládek, což se jim zdálo docela dost na zemi s 1,3 miliony obyvatel. Následně během pěti hodin 50 tisíc dobrovolníků dokázalo sesbírat 10 tisíc tun odpadků podél silnic, v lesích i v obcích.

(Pokračování ze stránky 3)

Atomové elektrárny mají na Slovensku největší podíl na výrobě elektřiny. Význam jádra ještě stoupne po dokončení dvou rozestavěných bloků elektrárny v Mochovcích. V plánu je výstavba nové jaderné elektrárny v Jaslovských Bohunicích. Z tohoto projektu hodlá ale podle dostupných informací vycouvat český ČEZ, který se stal partnerem slovenské vlády pro vybudování nového zdroje elektřiny.

Počet solárních elektráren v Německu loni rekordně vzrostl

Výkon nově instalovaných elektráren v Německu loni dosáhl 7,6 gigawattů (v roce 2011 7,5 GW). Tempo, kterým nově elektrárny přibývají, výrazně převyšuje plány německé vlády. Berlín by chtěl, aby výkon nových elektráren každý rok dosahoval max. 3,5 GW. Vláda dokonce omezila státní dotace na solární energii, což se projevilo mírným poklesem instalovaného výkonu na konci loňského roku. Rozkvět solární energetiky v Německu podpořily štedré výkupní ceny garantované na 20 let. Podpory ovšem zvýšily ceny energie pro koncové zákazníky. Členové Svazu producentů elektřiny ze slunce BSW dodávají elektřinu 8 mil. domácnostem v Německu.

Odpad po astronautech by NASA chtěla využít jako radiální štít

Problém s odpady by v kosmu mohla vyřešit jejich přeměna v radiální štít. Vědci amerického Národního úřadu pro letectví a vesmír (NASA) nyní dle portálu Space.com zkoumají, zda by palubní lis mohl vdechnout nový život odpadkům po astronautech. Kosmický lis je malé zařízení, které z jednodenního smetí vytvoří kachel diskového tvaru o průměru asi 20 cm. Tyto kachle pak lze využít jako radiální ochranu. Podle mikrobioložky v Kennedyho vesmírném středisku na Floridě Mary Hummerickové, která na projektu pracuje, je možné výsledný produkt použít jako radiální štít, neboť obsahuje značný podíl plastů. V prostoru nad nízkou oběžnou dráhou astronauti čelí kosmickému záření, které může zvýšit nebezpečí chorob, jako jsou rakovina či neurologická poškození. Čím déle lidé v kosmu pobývají, tím jsou vystaveni většímu nebezpečí. Právě záření považuje NASA za jeden z vážných problémů chystané pilotované mise na asteroid blízko Země do roku 2025 či letu na Mars s lidskou posádkou po roce 2030. Astronauti stráví při cestě na Mars v kosmu přinejmenším dva roky. Dlaždice z odpadu by tak mohly posílit radiální štíty v oddělech pro spaní nebo ve speciální lodní sekci určené jako úkryt před následky solárních bouří.

Při recyklaci lisovací zařízení odpad po dobu více než tří hodin zahřívá až na zhruba 180° Celsia, čímž nastane tavení. Během celého procesu se původní velikost odpadu zmenší nejméně 10krát. Z recyklátu je vytlačena voda, která může být dále využita.

Elektronická příloha časopisu Odpady. Vychází jednou za dva týdny. Registrován pod ISSN 1214-9772. Kontakt: Odpady, Economia, a.s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7; Jarmila Šřastná, šéfredaktorka, tel.: 233 071 427, fax: 233 072 012, <http://odpady.ihned.cz>, odpady@economia.cz; Petr Pfeleger, inzertní manažer časopisu, tel.: 233 071 403, fax: 233 072 012, mobil: 603 198 873, petr.pfeleger@economia.cz. © Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu vydavatelství Economia, a.s. je zakázána jakákoliv další publikace, přetiskování nebo distribuce (tiskem i elektronickou formou) jakéhokoli materiálu nebo částí materiálu zveřejněného v tomto PDF servisu. Společnost Economia, a.s., využívá agenturní zpravodajství ČTK, která si vyhrazuje veškerá práva. Publikování nebo šíření obsahu ze zdrojů ČTK je výslovně zakázáno bez předchozího písemného souhlasu ze strany ČTK.